

מתיקות ועריבות התורה

סיפורים משלים ואגדות לשולחן שבת

צדז

עולם של משוגעים!

עיניים. ובאמת הפסוק לא משבחו כלל, אלא מגנה אותו. **בספר "בן לאשרי ברכה משולשת" מובא** – לאחר הויכוח שהיה בין נמרוד לאברהם, אמר נמרוד - אם כדברך שאלוקים נמצא גם בארץ, הנה אני אזרוק אותך לכבשן האש ונראה אם הוא יציל אותך. לאחר שנזרק לכבשן האש וניצל, כולם האמינו לאברהם ונהיה קידוש ה' גדול מאוד. כאשר ראה זאת השטן אמר להקב"ה שהוא מסתלק ממשרתו שכן מי פתי יאמין לו, הרי ראו בחוש שיש אלוהים בארץ. מיד נאמר לו שעדיין לא הגיע זמן ביטול הבחירה וימתין מעט. לאחר שניצל אברהם אבינו מכבשן האש, פונה נמרוד אל ה' ואחיו של אברהם ושואל האם הוא משל אברהם או משל נמרוד? כאשר ראה ה' שניצל אברהם, אמר שהוא משתייך אל אברהם. ולאחר שנזרק ה' אל כבשן האש, נשרף מיד. באותו רגע חזרה הטעות למקומה הראשון, הואיל ועדיין ישנה אפשרות כזו שאברהם אבינו ניצל רק במקרה הגם שהיא משוללת כל הגיון.

הרי לנו שתמיד יבואו אנשים וינסו להטעות את הזולת כנגד הקב"ה, הם יטענו טענות משוגעות מופרכות והזויות וכל אחד מהם יחשוב שהוא יותר מקורי ואוטנטי מקודמו אשר נכשל.

לצערנו הרב ישנם כאלה אשר נופלים בפח הזה הגם שהם חכמים ונאורים, הסיבה לכך היא שתאוות ליבם גוברת ומסנוורת את עיניהם לרע.

אך האדם אשר מוח בקודקודו והוא אמיתי וישר עם עצמו, יתבונן על כל דבר בנפש בריאה, ויגיע אל האמת הצרופה!

"ובני כוש... וכוש ילד את נמרד..." [י, ז - ט]

שואל ה"בן איש חי" מדוע בפסוק ז' התורה מונה רק את חמשת ילדיו של כוש: סבא, חוילה, סבתה, רעמה, סבתא. ואת ילדו השישי נמרוד לא הזכיר כלל אלא התורה הזכירתו בפסוק מיוחד בפני עצמו [בפס' ח']?

מסביר ה"בן איש חי" על פי הספר "זרע ברוך" - נמרוד ערך ויכוח עם אברהם אבינו. אברהם ביקש מנמרוד שאם הוא 'אדון' של כל המעשים שייראה לו את כוחו בעצירת השמש ממהלכה, כמובן שנמרוד לא יכל לכך. לאחר מכן אמר אברהם לנמרוד - אין אתה אדון העולם ובנו של כוש אתה. ואם אדון אתה מדוע לא הצלחת להציל את אביך? וכשם שלא הצלת את אביך אין אתה יכול להציל את עצמך!

הסביר ה"בן אי חי" כל אותו הדור החשיב את נמרוד כ'אלוה' שלא נולד מאב ואם, בא אברהם אבינו וגילה את הסוד שמדובר כאן באדם שנולד לכוש.

כאשר נודע דבר זה לכולם, התחילו ללעוג לו ונהיה למשל ולעג וכאשר היו רוצים לומר על אדם פלוני שהוא מנסה לשקר ולהערים על כולם היו אומרים עליו "כגיבור ציד לפני ה'" הואיל ונמרוד ניסה להערים על כולם ולבסוף התגלה קלונו.

זו הסיבה שהפסוק בהתחלה לא הזכיר את נמרוד בין ילדיו של כוש, לומר שטענתו הייתה שהוא לא נולד מאב ואם כלל. אח"כ בא פסוק מיוחד ושם נזכר שהוא בנו של כוש, ואת זאת גילה אברהם אבינו.

בהמשך נאמר בפסוק על נמרוד "הוא החל להיות גבר בארץ" – שנודע לכולם שהוא גיבור רק בארץ שמחזיק עצמו במרמה כאילו הוא 'אלוה' אך האמת שהוא בן תמותה ועושה אחיזת

תרומות ביתן להתקשר לתוס' 0527151420

שבת שלום ומבורך!!!

על - תהילים פנתיים מופה"ס "זרע שמשון"
"תולדות שמשון"

לרבינו הקדוש ר' שמשון חיים ב"ר נחמן מיכאל נחמני זיע"א

בתהלים נאמר "אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים, ובדרך חטאים לא עמד, ובמושב לצים לא ישב" [א, א]

מסביר ה"זרע שמשון" שדוד המלך כותב בתהילים לפי סדר את דרגתו של האדם. כאשר אין הוא הולך "בעצת רשעים" דרגתו גדולה מאוד, אך דרגתו תהיה גדולה יותר כאשר לא רק שלא הלך בעצת רשעים אלא אף "בדרך חטאים לא עמד", שדרך חטאים הם להיעשות בשגגה והוא לא עשה חטאים בשגגה. והדרגה הכי מעולה מכולם "ובמושב לצים לא ישב" – "מושב לצים" נקרא כאשר האדם נמצא בחברת אנשים ואף אחד מהם אינו אומר דבר תורה, הגם שמדברים סתם דברי חולין בכל זאת נקרא מושב לצים ולא לצים ממש שכן הלך עצמו עושה ליצנות ממש ועונשו חמור שהם מהכת שאינם רואים פני שכינה, אך כאן לא מדובר בלצים ממש אלא במושב לצים שנאמר "ובמושב לצים לא ישב" ועל ידי שאומר דברי מוסר וחכמה למרות שזה אינו תורה ממש הם יוצאים מכלל "מושב לצים".

פנתי "אור החיים" הקדוש

לרבינו הקדוש רבי חיים ב"ר משה בן עטר זיע"א

"ויולד נח שלשה בנים" [י, י]

מסביר ה"אור החיים" הקדוש – התורה באה ומסבירה לנו מהי הסיבה לכך שנח מצא חן בעיני הקב"ה. כאשר ראה נח שהוא קרוב ללכת כדרך כל הארץ, עשה לעצמו חשבון הרי הקב"ה ציווה על האדם "פרו ורבו" ואם לא יתעסק בכך הרי שיבוא עמו הקב"ה על כך בדין, מיד נשא אישה והביא את שלושת ילדיו. אלא שהתחכם והביא אותם לפני המבול באופן כזה שהם אינם בני עונשים, אולי כך ינצלו מן המבול. אלא שלא הספיקה זכות זו בלבד שכן היו עוד הרבה קטנים שאינם בני עונשים ובכל זאת נענשו. ובכל זאת הועילה תוספת זכותו של נח להצילם מן המבול ולא רק שלושת ילדיו אלא גם נשותיהם נצלו יחד עמם.

הרי לנו שאין צריך האדם לעשות לעצמו חשבונות מה ייקרה עם ילדיו בעתיד ובשל כך לא לקיים מצוות פריה ורבייה, אדרבה הוא יענש בגלל חשבונות כאלו, על האדם לקיים את מצוותיו יתברך מבלי לעשות חשבונות מיותרים, והקב"ה יעשה את שלו.

מעשה שהיה...

בני מה שאומרים על הבן הזה..."

שמע האב כך ופרץ בבכי של שמחה והתרגשות שברוך ה' זכה לבן עילוי שכזה. התלמידים ששמעו כך שאלו את רבם: "ברכה כזו לא ציפינו לשמוע, שאפילו הרב רוצה שחלקו וגורלו יהיה כחלקו וגורלו של אותו אב..."

הרי לא שמענו כאן דברי חכמה מיוחדים!?"

השיב להם הרב: "הבן הזה שיודע קצת חומש, הוא תלמיד חכם יותר מאביו שאינו יודע כלום. אני מאחל לעצמי שגם אני אזכה לבן שיאמרו עליו שהוא תלמיד חכם יותר מאביו!"---

מתוך הספר "מותיקות ועריבות התורה" חלק ג'.

מסופר על 'בית הלוי' - שמסר שיעור לתלמידיו,

והנה באמצע השיעור נכנס אדם שאינו שומר תורה ומצוות ביחד עם בנו. אמר האב לרב: "כל ילדי אינם שומרים תורה ומצוות, חוץ מילד זה שהכנסתי אותו לתלמוד תורה!"

אני רוצה שהרב יבחן אותו לראות האם באמת הוא יודע"--- הרב הושיב את הילד, ליטף אותו בחום ושאל אותו: "למדת חומש?" השיב הנער: "כן, חומש ויקרא".

שאל אותו הרב על ההסבר בפסוקים מכל מיני מקומות, והנער עונה ומשיב כפי מה שידו משגת. לאחר מכן פונה הרב אל האב ואומר: "אשרי בנך, אשרי יולדתו, מחלקך יהי חלקי ומגורלך יהי גורלי הלוואי שאזכה שיאמרו על

הספר "מתיקות ועריבות התורה" חלק ג' עכשיו ניתן להשיג ברשת חנויות "יפה נוף"

או במס' 052-7151420

הלכה למעשה

מאת הרב מנשה מורנו שליט"א

האם מותר בשבת להעלות ולהוריד זזים בשעון שבת?
ניתן לסמוך בזה על המתירים בכל הנידונים הנ"ל, ויש להבדיל בכמה א המשכת מצב קיים, שהזזים הנלחצים לא יחדשו הדלקה או כיבוי אלא ימשיכו את ההדלקה והכיבוי (מנח"ש א' יג' וב', כג', יב"א ג' יח', שש"כ פי"ג סכ"ה)

יש להמנע מאוד מלשנות בשבת זזים בשעון שבת מכמה סיבות: א יש הסוברים שכיון ששעון שבת מתוכנן לפעול ע"י שינוי הזזים, נחשב למעשה בידים ולא לגרמא(אג"מ ד'צא, ה' וב"ד ג', מז'ד' וכעין זה שיטת הגרי"ש שבות יצחק ח"ו עמ' קמט) **ב** יש כמה מכשולים, ומצוי שהמשנה זזים מגיע ביום מן הימים להדלקה וכיבוי ממש, מפני שהולך על חבל דק (מנח"י ד'כו) **ג** עינינו גרמא אית בהו עקולי ופשוטי טובא, ולא התירו רק באקראי ע"פ חכם ולצורך חולה(לשון זו הובאה בחזו"ע שבת ו' עמ' קמג' בהערה) **ד** יש שאסרו משום מוקצה(אשרי האיש ב' פי"ט לא', מנח"י א' נח, אג"מ שם) ואף הגרשז"א הורה לתלמידיו להמנע משינויים בשעון שבת אף האלו שניתן להתירם ע"פ הההלכה(כדלקמן) חוץ מצורך גדול (אורח"ש פכ"ט הערה כו)

יש להמנע מאוד מלשנות בשבת זזים בשעון שבת מכמה סיבות: א יש הסוברים שכיון ששעון שבת מתוכנן לפעול ע"י שינוי הזזים, נחשב למעשה בידים ולא לגרמא(אג"מ ד'צא, ה' וב"ד ג', מז'ד' וכעין זה שיטת הגרי"ש שבות יצחק ח"ו עמ' קמט) **ב** יש כמה מכשולים, ומצוי שהמשנה זזים מגיע ביום מן הימים להדלקה וכיבוי ממש, מפני שהולך על חבל דק (מנח"י ד'כו) **ג** עינינו גרמא אית בהו עקולי ופשוטי טובא, ולא התירו רק באקראי ע"פ חכם ולצורך חולה(לשון זו הובאה בחזו"ע שבת ו' עמ' קמג' בהערה) **ד** יש שאסרו משום מוקצה(אשרי האיש ב' פי"ט לא', מנח"י א' נח, אג"מ שם) ואף הגרשז"א הורה לתלמידיו להמנע משינויים בשעון שבת אף האלו שניתן להתירם ע"פ הההלכה(כדלקמן) חוץ מצורך גדול (אורח"ש פכ"ט הערה כו)

האם מותר בשבת להעלות ולהוריד זזים בשעון שבת?

יש להמנע מאוד מלשנות בשבת זזים בשעון שבת מכמה סיבות: א יש הסוברים שכיון ששעון שבת מתוכנן לפעול ע"י שינוי הזזים, נחשב למעשה בידים ולא לגרמא(אג"מ ד'צא, ה' וב"ד ג', מז'ד' וכעין זה שיטת הגרי"ש שבות יצחק ח"ו עמ' קמט) **ב** יש כמה מכשולים, ומצוי שהמשנה זזים מגיע ביום מן הימים להדלקה וכיבוי ממש, מפני שהולך על חבל דק (מנח"י ד'כו) **ג** עינינו גרמא אית בהו עקולי ופשוטי טובא, ולא התירו רק באקראי ע"פ חכם ולצורך חולה(לשון זו הובאה בחזו"ע שבת ו' עמ' קמג' בהערה) **ד** יש שאסרו משום מוקצה(אשרי האיש ב' פי"ט לא', מנח"י א' נח, אג"מ שם) ואף הגרשז"א הורה לתלמידיו להמנע משינויים בשעון שבת אף האלו שניתן להתירם ע"פ הההלכה(כדלקמן) חוץ מצורך גדול (אורח"ש פכ"ט הערה כו)

אולם במקום צורך גדול ובאופן חד פעמי, כשאין חשש שידליק או יכבה ע"י מצבים: השינוי.

חזק! קו יסיר לשיעורי הרב מנשה מורנו שליט"א 0733211828

להקדשה ותמיכה בהוצאת העלון - 052-715 1420

פניני האלשיך הקדוש

מאת הרב אלחנן ראובן שליט"א

לרבינו הקדוש רבי משה ב"ר חיים אלשיך זיע"א

"לא אוסיף עוד לקלל את האדמה בעבור האדם, כי יצר לב האדם רע מנעוריו"

גמ' סוכה (נב) "דרש ר' עזריא ואיתימא ריב"ל שבעה שמות יש לו ליצר הרע, הקב"ה קראו רע שנאמר כי יצר לב האדם רע מנעוריו. משה קראו רעל שנאמר... דוד קראו טמא שנאמר... שלמה קראו שונא שנאמר... ישעיה קראו מכשול שנאמר... יחזקאל קראו אבן שנאמר... יואל קראו צפוני שנאמר... ר"ת ואת הצפוני ארחיק מעליכם זה יצה"ר שצפון ועומד בליבו של אדם" ע"כ.

מסביר האלשיך הקדוש מהם קריאת שמות אלו? אלא שדרך יצה"ר לרמות האדם לאט לאט עד אשר ימלוך עליו. ובתחילה עוד בטרם ידע הנער לבחור בין טוב לרע מתחכם יצה"ר ללמדו לעשות רע בכל אשר יפנה להרשיע ולהזיק. ואין זה רק שמכין אותו לכשיגדיל להחטיאו ברעות. ולכן קראו ה' רע ואמר "רע מנעוריו" וכשגדל עוד מעט מתחיל יצה"ר לפעמו שיתן ליבו אל מותרות אכול ושתי למעדים למען המשיכו לכמה מיני עבירות ע"כ, כן, כמאמר חז"ל כל מקום שאתה מוצא ישיבה לאכול עושה רשם. ולכן קראו משה בשם הערלה שהיא מיותרת. כי ראה בדורו תלונות על מותרות כעניין אבטיחים, דגה, בשר, היתר משפחות ועוד. והנה לאחר הכנת המותרות טמא יטמאנו בכל מיני טומאת זימה וגלות וכיוצא, ועל כן קראו דוד טמא. ועד כה היה היצה"ר כאורח הולך ובא ומחלה פניו שישמע בקולו. אך אחר כך נעשה כבעל הבית על האדם ומעץ פניו כשונא ומחטיאו, וכמו שאמר חז"ל שצה"ר נדמה לרשעים כחוט השערה (שבנדנדו קל היה מצליח להחטיאם) ולכן דוקא שלמה קראו שונא שכל חכמתו לא עמדה לו שעה שהרבה סוסים ונשים עד שקראו הכתוב שנשיו היטו את לבבו, זהו כבעל הבית על האדם ששונאו ומראה לו שליטתו. ואחר שישתלט עליו יצה"ר ישתדל עליו שיחטיא גם אחרים הפליל הזולת, לכן קראו ישעיה מכשול שבימינו היו מחטיאי אדם בדבר. ועדיין עוד היה אפשר לאדם לשוב מרשעו לו ישמע לקול מוריו, אך אחר הגיעו לכלל זה יוסיף יצה"ר ויקשה את ליבו כאבן למען לא ישמע לקול מוריו ומלמדיו, ולכן קראו יחזקאל אבן כי בימינו היו מקשים עורף בלתי שמוע התוכחות. ואח"כ עוד יוסיף לחטוא קשה יותר מזה שעושה מעשה זמרי ומבקש שכר כפחוס. שרשעו צפון בקרבו ומראה עצמו כעושה טוב, ולכן קראו יואל צפוני, וכמאמרם שהוא צפון בלב.

הורים שואלים...

מאת הרב אבישי ת. שליט"א

שלום וברכה שמי חיים צ. אנחנו גרים בנהריה, לפני כמה שבועות, כמה ערבים נתנו לבן שלי (16) מכות חזקות עד כדי כך שהוא נפצע בינוני, מאז, הוא נורא מפחד מערבים, הוא לא מוכן לצאת מהבית. מה ניתן לעשות כדי להרגיע אותו?

תשובה: ראשית, עליכם להבין שהבן שלכם עבר חוויה מפחידה מאוד, א"א להתכחש ולומר לו: "לא נורא זה לא יקרה עוד פעם"... וכד'. הוא עדיין בתוך אותו מצב שהיה זה ייקח תקופה להוציא אותו מזה לגמרי. לא סתם יש הגדרה רפואית שנקראת 'נפגע חרדה' שלפעמים זה הרבה יותר קשה מפציעה פיזית. לכן דבר ראשון, תפנו לטיפול מקצועי. בנוסף, הייתי ממליץ לכם לעבור דירה באופן מידי כדי שבנכם ירגיש יותר רגוע ויצא מהאזור המפחיד שהוא היה בו.

דבר שני, אמליץ לכם על כמה דרכים להתמודדות עם חרדה. התחילו איתם אבל כמובן פנו קודם ליועץ רפואי מקצועי.

- לשתף, להציף, לדבר - בלי בושה, שיתוף של ההורים עם הילד, הוא כמו פריקת מעמסה שמעיקה.
- פרופורציה וראיית החיובי - המשפט: "תסתכל על הצד החיובי של המצב" נועד במקרה שלנו להוביל אותו לחשוב, שלמרות הסבל מחרדות ופחדים, יש לך בחיים הרבה דברים טובים, חוויות מהנות, רגעי אושר.
- פעילות ספורט - ריצה, הליכה וכד' תורמות להסטת המחשבות החרדתיות ולהחלפתן במחשבות חיוביות.

משכן הבית היהודי

מאת הרב אברהם שהרבני שליט"א

השמחה בקשר המשפחתי

אנחנו דור שנולד עם כפית זהב בפה, ויש לנו מכנה משותף: כולנו שואפים לחיות חיים מלאי שמחה. אנחנו דור הקדמה, הצועד קדימה. אך המציאות מוכיחה שככל שמתקדמים, השמחה בחיי הנישואין הולכת בכיוון ההפוך.

מדוע?

האם אנו יכולים לאמוד את גודל השמחה שחשנו ביום החתונה? האם הרגשנו את שפע השמחה שהורעפה עלינו כשעמדנו תחת החופה ושמענו, בין יתר הברכות, את הברכה "שמח תשמח רעים אהובים כשמחך יצירך בגן עדן מקדם"?

בברכה הזו טמונה השמחה בחיי הנישואין שלנו. בני זוג שאוהבים אהבת אמת, כזו שאינה תלויה בדבר, מגיעים לדרגת "ואהבת לרעך כמוך" ממש. ניתן להגיע לאהבה עצומה בחיי הנישואין באמצעות הידיעה הברורה שהקב"ה יצר אותך עבור בעלך ואת בעלך עבורך, בדיוק באותו האופן שיצר את אדם וחווה בגן עדן מקדם, שם לא היה איש זולתם.

המשך איה' שבוע הבא...

הרב אברהם שהרבני שליט"א יו"ר מרכז "ביתא" -

לייצור ותגובות 058-7211235

הרב אבישי ת. יו"ר מרכז צמיחה לשאלות | הגרות - משרד 02-630-70-90 | mta665417@gmail.com

לע"נ ישראל בן גאולה
 ת.נ.צ.ב.ה.

פיסטוקס
 רח' הפסגה 37

אפגה הפסגה
 הפסגה 10
 קפה, משקאות, ממתקים, מתנות, לוטו, בלונים ועוד..

ציון הקטן
 מסעדת בשרים
 כתובת: רח' כנפי שירים 15, גבעתיים שאול ים
 טל': 02-6527272 | ליאור: 050-3201770

המפולת בשפופה
 רח' קריית משה 11
 טל' למשלוחים: 02-5717813

אופטיקה ראייה טובה
 מחירים שאי אפשר לפרסם, משקפי ראייה החל מ 149 ש"ח בלבד!
 משקפי מותגים לילדים ב 199 ש"ח בלבד!
 כמו כן משקפי מולטיפוקל במחירים שאי אפשר לפרסם!
 רח' נג'ארה 37, ים
 לתיאום בדיקת ראייה 02-6521859

העלון מוקדש להצלחה,
 לזיווג הגון, לזרע בר קיימא,
 ולהצלחת התורם ובני משפחתו ברוחניות ובגשמיות וכל מיילי דמייטב.

צ'אבס
 בשר • עופות • דגים
 בית וגן הפסגה 10
 02-6439131
 מוקד הזמנות, והזמנות ביוצאפ
 050-260-3330

לשכת הסת"ם
 סוכן ובית הוראה לענייני סת"ם
 רח' הרב פרנק 1
 0504131397/0548484474

עולמם הציצית
 באיכות לא מתפשרים
 רח' אלקבץ 4, גבעתיים, ירושלים (מול ברוך פארו)
 טל: 058-6505815 | olam.hatsitsit@gmail.com

אליעזרא - אלקטרוניקה
 פאנלונים, נג'נים, מצלמות ועוד...
 רח' הפסגה - 45
 0733134400 053-3188440

מ.מ. בניה ושיפוצים
 שיפוצים כלליים

הספר "מתיקות ועריבות התורה" חלק ג'
 עכשיו ניתן להשיג ברשת חנויות "יפה נוף"
 או במס' 052-7151420
יפה נוף
 ספרים

נעלי קרן אור
 נאלץ לכל המשפחה
 רח' הרב שלמה אלקבץ 4
 גבעתיים שאול.
 058-5777795

ברוכים מרקט
 רח' אליעזר הלוי 2
 טל' למשלוחים
 02-5633301

אלתא - ספירת - 42
 050-9094047